

Miljö- och skärgårdsberedningen
2012-01-18
Cecilia Obermüller (MP)

Ärende 4
LS 1102-0298
Inriktning för fas 3 i arbetet med
handlingsprogram för energi och klimat

FÖRSLAG TILL BESLUT

Att Miljö- och skärgårdsberedningen bifaller förslag till inriktning för fas 3 i arbetet med handlingsprogram för energi och klimat dock med följande tillägg.

1. att inriktningen för fas 3 även bör innefatta projekt inom transportsektorn.
2. att förvaltningen tar fram ett heltäckande förslag över hur avfallsinsamlingen kan förbättras inom Handlingsområde 3: Avfall som resurs
3. att förvaltningen snarast uppfyller de ännu icke uppfyllda målen från fas 2, främst tar fram en rapport om hur avfalls- och biomassaflöden i bioenergisammanhang bör se ut i framtiden och tar fram en regional hanteringsplan för biomassa.
4. att förvaltningen snarast genomför ett seminarium om kopplingen mellan avfall och energi, liksom kopplingen mellan avfall och planeringsfrågor.

Beredningen förutsätter att den regionala utvecklingsplaneringen för fas 3 och det fortsatta arbetet kring investeringar, fokuseras på att gynna en hållbar miljö och hälsosam region. Utvärdering av fas 2 visar att de flesta mål som sats upp har uppnåtts. Om de verkligen uppnåtts och om de i så fall kanske var väl enkla att uppnå går att diskutera.

Trafik/Transport - Energieffektiv samhällsplanering

De fyra nuvarande inriktningsmålen borde även innefatta transport- och trafikfrågor. Landstinget har via SL och TMR en mycket avgörande och styrande roll i frågan om energisnål samhällsplanering. Planering och resursfördelning till endera kollektivtrafik eller vägar har stora strukturerande effekter. De kollektiva transportmedlen måste prioriteras. Regionen behöver tvärsparväg syd, tunnelbaneutbyggnader, nya busslinjer och tätare turer mm, mm Behoven av bättre kollektivtrafik är omfattande och mycket avgörande för klimatfrågan. Vi har nu fått besked om att utvecklingen går åt fel håll och utmaningen att minska energianvändning och växthusgasutsläpp skärps.

En, kanske den effektivaste energi- och klimatåtgärden i Länet vore att omedelbart avbryta projekteringen av Förbifart Stockholm. Detta då denna omoderna resursslukande motorväg är en total kontraproduktiv planering när det gäller att minska biltrafik, transporter och utsläpp av växthusgaser. Med nuvarande utveckling fortsätter kollektivtrafiken att tappa andelar. Dessutom får

motorleden stora negativa strukturerande effekter för samhällsplaneringen i regionen. Fördelen med bränslesnålare bilar som utvecklas äts också upp av ökat antal resor och längre körsträckor. Att lägga minimum 28 miljarder på en gigantisk motorled i stället för att bygga ut och förstärka kollektivtrafiken i länet är därutöver en oerhörd felaktig allokering av resurser. Arbetet med Förbifart Stockholm måste avbrytas av klimat, hälso- och resursallokeringskäl.

Det befintliga bostadsbeståndet utgör 95% av alla bostäder och största nyttan avseende energieffektivisering kan göras här. Inriktning på arbete med miljonprogramsområden inom fysisk planering är mycket bra. Byggbranschen arbetar aktivt med frågan om energieffektivitet vid nyproduktion. Tyvärr har Boverket givit dåliga utformade riktlinjer.

Ambitionen med täta och attraktiva stadsmiljöer där målet är att tätheten ökar för att undvika utglesning är bra. Dock ska täthet vara kopplat till regionala noder och kärnor och ska icke ske på bekostnad av grönstruktur. Grönstrukturen garanterar en större robusthet i samhället mot klimatpåverkan och ger positiv effekt avseende vattenkvalité, hälsa samt garanterar ekosystemtjänster och biodiversitet.

Större energi och klimatkrav borde ställas på den kommunala planeringen. Fortfarande byggs det mycket småhus i perifera, dåligt kollektivtrafikförsörjda lägen. Mer av kollektiva boendeformer borde också utvecklas. Gemensamt boende i studentkorridor, service- eller trygghetsboende och andra typer av boendegemenskaper är ett resurs- och energieffektivt sätt att bo.

Bättre kommunal planering för logistik- och omlastningscentraler samt kommunaltekniska områden behövs generellt.

Kollektivtrafik på våra vatten bör utvecklas, då det är ett energismart sätt att färdas i en region som har många färdiga, s.a.s. gratis vägar helt färdiga att använda sig av i form av Mälaren och Saltsjön

Biogas - Avfall

Beredningen vill uppmuntra till att utnyttja existerande resurser såsom matavfall för biogasproduktion vilket anges i målet för Handlingsområde 1:Biogas (inkl. Handlingsområde 3:Avfall) i Fas 3, och stödjer att målet är att öka insamlingen. Viktigt att notera är dock att andelen (graden av) insamlat material bör öka, medan själva basen – dvs volymen producerat matavfall – ändå på sikt måste minska för att vi skall nå upp till klimatmålen.

Det vore värdefullt att se hur vissa kommuner kan tjäna som goda exempel, då arbetet med insamling av matavfall har kommit olika långt i regionen och landet. Det gäller att få igång de kommuner som är långsamma i starten.

Avfall är idag en viktig resurs för kommunernas fjärrvärmeanläggningar. Ett ökat kommersiellt tryck på ändliga resurser liksom den ökande klimatpåverkan gör dock att vi snarast måste påbörja en omställning mot ökad återvinning samt ersätta avfallsförbränningen med mer förnybara energikällor. Därför välkomnar beredningen genomförande av seminarier kring avfall, energi och planering.

Fjärrvärme

Bättre kommunal långsiktig planering för logistik- och omlastningscentraler samt kommunaltekniska områden behövs generellt just för att också säkerställa produktionsplatser för bl.a. fjärrvärme. Frågan om Tredjepartstillträde bör även fortsatt bevakas.